

I. Czytanie ze zrozumieniem

... Starożytni Grecy i Rzymianie często używali koni nie tylko w walce, ale i w paradach wojskowych lub wyścigach rydwanów. Nigdy zaś do pracy na roli, tę funkcję spełniał wół. Już Herodot w IV wieku p.n.e. w swym dziele historycznym podaje, że w licznych walkach brały udział konie, specjalnie ćwiczone w sztuce wojennej. W czasie pokoju mieszkańcy Kardii, miasta w Azji Mniejszej, używali koni również dla rozrywki. Poddawano je tresurze, ucząc tańczyć w takt melodii wygrywanej na flecie. Pod koniec biesiady słuchano dźwięków fletu, podziwiając popisy tańczących koni.

Do powstania klasy końskiej arystokracji przyczyniły się licznie powstające stadniny (zarodowe hodowlane konie). Tam rodzą się piękne rasowe okazy tych zwierząt, przygotowywane do zawodów jeździeckich albo wystawiane na aukcjach, gdzie osiągają nieraz zawrotne sumy przewyższające wartość najwyższej klasy samochodu. Zwłaszcza polskie araby, w których hodowli specjalizuje się stadnina w Janowie Podlaskim, cieszą się zasłużoną sławą na całym świecie. Czy rasowe ogiery i klacze są bardziej szczęśliwe od swych braci - koni domowych? Raczej nie, ich życie to też niełatwa praca, wielogodzinne męczące ćwiczenia. A poklask i zachwyty tłumów? Te potrzebne są chyba bardziej dżokejom...

Będąc niedawno w stolicy Austrii, Wiedniu, widziałam szkołę jazdy końskiej, słynącą od dawna z prześlicznych białych koni biorących udział w wszelkiego rodzaju paradach. Niegdyś szkoła ta była oczkiem w głowie Habsburgów - cesarzy austriackich, dodając splendoru ich dworom i im samym. Podobno biel tej końskiej maści (maść to kolor sierści konia) otrzymuje się za pomocą różnych krzyżówek genetycznych, z których rodzą się konie... czarne, z wiekiem coraz bardziej bielejące, aż stają się śnieżno białe. Codziennie poddawane są musztrze, uczą się również wykonywać szczególne ruchy, przypominające taniec. Zmęczone zwierzęta muszą też mieć czas oddechu. W lecie więc na dwa, trzy miesiące wyjeżdżają w plener na wypoczynek.

Halina Cieszkowska, *Arystokracja*. [w:] „Ptomyczek” grudzień 2007, s. 26-27.

1. „Arystokracją” autorka nazywa konie, które:

- A. mają piękną sierść   B. są posłuszne   C. pochodzą z Austrii   D. są rasowe

2. Konie z wiedeńskiej stadniny przygotowuje się do udziału w:

- A. zawodach jeździeckich   B. różnych paradach
 C. pokazach tańca   D. polowaniach

3. Janów Podlaski słynie z:

- A. produkcji samochodów   B. hodowli arabów
 C. aukcji luksusowych samochodowych   D. największej w świecie liczby koni domowych

4. Praca końskiej „arystokracji” polega na:

- A. chodzeniu w zaprzęgu   B. bieganiu po łąkach
 C. poddawaniu się tresurze   D. wspomaganiu rolników

5. Krzyżówki genetyczne w hodowli koni uzyskuje się, aby:

- A. rodziło się więcej koni   B. konie były bardziej podatne na tresurę
 C. konie uzyskały oryginalną maść   D. konie stały się łagodniejsze

6. W czasach starożytnych nie używano koni do:

- A. pracy na roli   B. pokazów wojskowych
 C. ciągnięcia rydwanów   D. urozmaicenia przyjęć

II. Literatura

7. Prometeusz przyniósł ludziom z Olimpu:

- A. żywność   B. wodę   C. muzykę   D. ogień

8. „Chcę, by wszystko, czego się tknę, zmieniało się w złoto” - powiedział:

- A. Midas do Dionizosa   B. Ikar do Dedala   C. Syzyf do Dzeusa   D. Herakles do Hery

9. Syzyf musiał wtaczać pod górę kamień, ponieważ:

- A. oszukał żonę   B. ukradł z Olimpu ambrozię
 C. uwięził Hadesa   D. wymknął się śmierci

10. Aby opuścić Hades, Syzyf posłużył się:

- A. prośbą   B. rozkazem   C. podstępem   D. przemocą

11. Syzyf był człowiekiem:

- A. posępnym   B. grubiańskim   C. naiwnym   D. towarzyskim

12. Doktor Clary i kapitan Glen („W pustyni i w puszczy”) podjęli decyzję o poszukiwaniach dzieci, gdy:

- A. ujrzeli na piasku rękawiczkę Nel   B. znaleźli na drzewie latawiec
 C. dotarli do baobabu „Kraków”   D. spotkali karawanę kupiecką

13. Któregoś dnia Staś ocalał Nel przed atakiem:

- A. słońca   B. nosorożca   C. wobo   D. goryla

14. Mahdi żądał od Stasia, by chłopiec:

- A. nauczył go strzelać   B. wstąpił do jego armii
 C. przyjął jego wiarę   D. oddał mu chininę

15. Burza w dżungli mogła skończyć się tragicznie, gdyby nie Kali, który:

- A. zbudował szałas   B. wystraszył lwy
 C. umocował zeribę   D. wciągnął dzieci na drzewo

16. Podczas wyprawy do Ogrodu Botanicznego chłopcy z Placu Broni odkryli, że:

- A. Czerwonoskórzy nie mają broni   B. Gereb jest zdrajcą
 C. skradziono im pieczęć związkową   D. Feri Acz ma ich kulki

17. We fragmencie wiersza J. Brzechwy pt. „Październik” obraz jesieni jest zbudowany przede wszystkim za pomocą:

- A. dźwięków   B. kształtów
 C. barw   D. linii

*Nad ranem jeszcze białą szron,
A oto już się dzień płomieni
I stoi mój rówieśnik - klon
W poźłocie słońca i jesieni.*

18. Osoba mówiąca w wierszu wyraża:

- A. tęsknotę za przemijającą porą roku   B. niechęć wobec następujących zmian
 C. obojętność wobec oznak jesieni   D. zadziwienie zmiennością przyrody

III. Nauka o języku

19. W sposób nieregularny stopniuje się przymiotnik:

- A. słodki   B. dobry   C. rzeczny   D. podstępny

20. Nie można stopniować przymiotnika:

- A. posłuszny   B. korzystny   C. postępowy   D. gwiazdny

21. Błędne stopniowanie przeprowadzono w szeregu:

- A. duży - mniejszy - najmniejszy   B. miły - miłszy - najmilszy
 C. gorzki - bardziej gorzki - najbardziej gorzki   D. zły - gorszy - najgorszy

22. Poprawnie powiemy:

- A. On jest najlepszy od wszystkich.   B. Ona jest wyższa jak jej brat.
 C. Oni są od nich mądrzejsi.   D. One są najładniejsze niż tamte.

23. Wyrażenie przymikowe znajduje się w zdaniu:

- A. On patrzy przez okno.   B. Ciągłe pada deszcz.
 C. Kasia już czyta i pisze.   D. Nie znam tych chłopców.

24. Przymiki złożone znajdują się w szeregu:

- A. przed, na   B. spośród, wkoło   C. złoty, czarny   D. teraz, wczoraj

25. Formę trybu rozkazującego ma czasownik w zdaniu:

- A. Musisz stąd wyjść!   B. Chcę, żeby on to napisał!
 C. Mógłbyś wreszcie zamknąć okno!   D. Niech oni to powiedzą!

26. Trybu przypuszczającego nie stosujemy, aby:

- A. przekazać informację   B. wypowiedzieć życzenie
 C. wyrazić wątpliwość   D. poprosić o coś

27. Błędnie jest napisany wyraz:

- A. wziąć   B. zdjeli   C. zmiąłem   D. pojał

28. W zdaniu pojedynczym nie może być więcej niż:

- A. 1 rzeczownik w rodzaju męskim   B. 1 orzeczenie
 C. 1 przysłówek   D. 1 podmiot

29. Błędna formę ma rzeczownik w zdaniu:

- A. Spotkałam się z przyjaciółmi.   B. Byliśmy w Zakopanem.
 C. Bawię się z koleżanką na dworze.   D. Mówiła o swoim synu.

30. Przysłowie *Wilk syty i...* należy uzupełnić słowami:

- A. łagodny   B. zając ukryty   C. ludzie bezpieczni   D. koza cała